



Віра ІВАНЮТА,
вчитель-методист

Щасливського НВК Бориспільського р-ну Київської обл.

Тарасове дитинство (Теса на одну дію)

Дію в і особи: Тарас, Дід Іван, Дяк, Пан Енгельгардт, Пані Енгельгардт, Панський економ.

У глибині сцени ліворуч стоїть хата причілком до глядача. Біля хати тин, під тином – лавочка. У куцах праворуч сидить Тарас. Він малює. Спираючись на палицю, зліва заходить дід Іван.

Д і д І в а н. А, ось ти де! А ягнята досі в царині.

Т а р а с *(не звертає увагу на діда, продовжує малювати)*. Ні, я щойно їх завернув.

Д і д І в а н *(сідає на лавочку, обмахується солом'яним капелюхом)*. Спекотно сьогодні.

Т а р а с. То це правда, діду?

Д і д І в а н. Ти про що, Тарасе?

Т а р а с. Що стовпи підпирають небо.

Д і д І в а н. Ти знову своєї. Дивлюсь на тебе, Тарасе, і думаю: мабуть, правду казав твій батько, коли помирав: "З тебе вийде або велике ледащо, або велика людина".

Обмахуючись гілочкою, заходить дяк. Дід Іван піднімається, хреститься і кланяється.

Д і д І в а н. Добридень вам, пане-дяче!

Д я к *(сідає на лавку)*. Ну й спека сьогодні! *(До Тараса)*. Ану, винеси, хлопче, кухоль холодної води.

Тарас біжить у хату, виносить кухоль води і йде в бур'яни малювати.

Д я к *(випиває воду)*. А покажи-но свою мазанину! *(Тарас подає свій малюнок, дяк встає, розглядає його)*. Так! Так, так!.. Угу!..

Д і д І в а н *(заглядає через плече)*. Ну що, буде з нього толк? Може, в науку до себе візьмете?

Д я к *(віддає діду Івану малюнок)*. А покажи-но, отроче, свою правицю. *(Розглядає долоню Тараса)*. Так! Так, так!.. Угу!.. Так от що я тобі скажу, небораче! Не маєш ти кебети ні до малярства, ні до писарства, ні до бондарства! *(З'являються пани. За ними – економ)*. О, нечистий панів несе. *(Хреститься)*. Піду подалі від гріха. *(Виходить)*.

Д і д І в а н *(за ним навздогін)*. То, може, забере те його до школи воду носити школярам? *(Виходять)*.

Т а р а с *(услід кривляє дяка)*. Немає кебети, немає кебети!.. Великий майстер знайшовся. Тільки й знає

горілку пити та над учнями знушатись. *(Іде знову на своє місце в бур'яни, малює)*.

Входять пани. За ними економ. Зупиняються на авансцені ліворуч.

П а н і Е н г е л ь г а р д т *(обмахується опахалом)*. Жарко, душно. Надоели мне уже эти мужики и мужички, эти сельские пейзажи. Дорогой, моя мечта поскорее вернуться в город.

П а н Е н г е л ь г а р д т *(люб'язно поплескує її по руці, якою вона тримає його під руку)*. Хорошо, дорогая. Только закончим набирать слуг и сразу же поедем в Вильно.

П а н і Е н г е л ь г а р д т *(манірно виходить на авансцену, обмахується опахалом)*. Ах, Вильно!.. Славный город Вильно! Да и начальство твое, наверное, соскучилось по тебе, своему адъютанту!

П а н Е н г е л ь г а р д т. Думаю, в этом ты права, дорогая. *(До економа)*. Кто это там, в бур'янах? Узнай и немедленно доложи.

Е к о н о м. Слушаюсь, Ваше превосходительство. *(Йде на авансцену праворуч)*. Ану, подойди ко мне!

Тарас іде, тримаючи в руці малюнок.

Е к о н о м. Ты кто?

Т а р а с *(покійно)*. Тарас. Шевченко Тарас.

Е к о н о м. Иди за мной.

Тарас іде, кланяється панам.

Е к о н о м. Ваше превосходительство, это сын Григория Шевченко – Вашего крепостного. Стало быть, Ваш человек.

П а н Е н г е л ь г а р д т. Отлично! Заберем его в Вильно. Казачком будет. *(Виходять)*.

Т а р а с *(збентежено вслід панам)*. Як, козачком? Ясновельможний пане, я ж малювати люблю!..

Е к о н о м *(смикає Тараса за рукав, повертає до себе)*. Ты как, холоп, со своим господином разговариваешь? *(Погрожуючи пальцем)*. Завтра же с вещами на сборный пункт придеешь. И не вздумай увилывать. Иначе розгами запорю и тебя, и всю твою семью. *(Економ виходить за панамі. Тарас засмучений іде до хати)*.

Завіса